

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ilman kiinteää toimipaikkaa työskentelevien työajasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Anna Kontulan /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 337/2015 vp:

Onko työ- ja elinkeinoministeriö tietoinen Euroopan unionin tuomioistuimen perusteluissa mainitusta tuomiosta, joka koskee ilman kiinteää toimipaikkaa työskentelevien työntekijöiden työmatkan lukemista työaikaan ja

onko ministeriö valmistelemassa Suomen työaikalakiin tarvittavat korjaukset, jotta oikeustilamme vastaa mainitussa tuomiossa omaksuttua näkemystä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriö seuraa sen hallinnonalaan koskevia Euroopan unionin tuomioistuimen oikeustapauksia viran puolesta.

Euroopan Unionin tuomioistuimen antamassa tuomiossa 10 päivänä syyskuuta 2015 asiassa C-266/14 tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 4.11.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/88/EY 2 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että kyseisessä säännöksessä tarkoitetuksi ”työajaksi” on pääasiassa kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa, joissa työntekijöillä ei ole kiinteää tai tavanomaista työn suorittamispaikkaa, katsottava aika, jonka työntekijät käyttävät päivittäin kodin ja työnantajansa osoittaman ensimmäisen ja viimeisen asiakkaan väliseen matkaan.

Työaikalain (605/1996) yleismääritelmän mukaan työajaksi luetaan työhön käytetty aika sekä aika, jonka työntekijä on velvollinen olemaan työpaikalla työnantajan käytettävissä. Työhön käytetyllä ajalla tarkoitetaan työsopimuksen mukaisten työtehtävien suorittamista. Työpaikalla puolestaan tarkoitetaan varsinaisen tai pääasiallisen työntekopaikan lisäksi mitä hyvänsä sellaista työskentelypaikkaa, johon työnantaja on työnjohto-oikeutensa perusteella määrännyt työntekijän tekemään työtä. Työaikalain 4 §:n 3 momentissa säädetään siitä, että matkaan käytettyä aikaa ei lueta työaikaan, ellei sitä samalla ole pidettävä työsuorituksena.

Ainoastaan jos matkustaminen on osa työsuoritusta tai kiinteä osa sitä, voidaan se lukea työaikaan. Tämä on kuitenkin poikkeuksellista. Esimerkiksi lausunnossaan TN 1357-99 (17/98) työneuvosto on ottanut kantaa siihen, milloin matkustamiseen käytetty aika luetaan työaikaan. Kyse on poikkeuksesta, jota sovelletaan lähinnä sellaisiin ajoneuvoa kuljettaviin henkilöihin, jotka

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 337/2015 vp

kuljettavat moottoriajoneuvolla työn tekemistä varten tarkoitettuja tarvikkeita tai välineitä. Työvälineillä ja -tarvikkeilla ei tarkoiteta esimerkiksi pieniä ammattityökaluja.

Työneuvosto on lisäksi lausunnossaan TN 1396-04 katsonut, että liikuttaessa työpäivän aikana autolla työpisteestä toiseen tällaiset lyhyehköt matkat voivat joissakin tapauksissa olla - työtehtävien luonteesta riippuen - olennainen ja kiinteä osa toimenkuvaa ja näin ollen työaika. Jos taas ei ole kysymys sen laatuudesta työtehtävästä, joka edellyttää lyhyehköjä siirtymisiä työpäivän aikana työnsuorituspaikasta toiseen, on matkaa työneuvoston lausunnon mukaan arvioitava samalla tavoin kuin muitakin matkoja.

Vuoden 2016 aikana työ- ja elinkeinoministeriö käynnistää työaikalain kokonaisuudistuksen. Siinä yhteydessä katsotaan työaikadirektiivistä annettuja Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita ja ajanmukaistetaan työaikalaki myös näiltä osin.

Helsingissä 16.12.2015

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström